

Sygn. akt II UK 198/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku C. G.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w Warszawie
o emeryturę policyjną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 26 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w
Warszawie z dnia 4 grudnia 2014 r., sygn. akt III AUa 2980/13,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz pozwanego kwotę 120
(sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie – w sprawie z odwołania C.G. przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie o emeryturę policyjną – oddalił apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 25 października 2013 r., oddalającego odwołanie C. G. do decyzji Dyrektora ZER MSW z dnia 21 września 2012 r., nr KRW [...], stwierdzającej ustanie z dniem 23 września 2011 r. prawa do emerytury policyjnej C. G. i od 1 października 2012 r. wstrzymanie jej wypłaty.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego odwołujący się zaskarżył skargą kasacyjną. Skargę oparto na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) wskazano na przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Wskazano, że: „Na tle zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące zakresu stosowania art. 10 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych wprowadzonym w życie art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2007 Nr 82, poz. 558), z dniem 11 czerwca 2007 r. w związku z art. 12 tej ustawy, w sytuacji gdy funkcjonariusz Straży Granicznej dopuścił się czynu przestępnego przed wejściem w życie tej nowelizacji a prawomocnie został skazany po dniu 11 czerwca 2007 r. zważywszy na to, iż regulacja prawna art. 10 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych przed tą nowelizacją jest korzystniejsza dla danego funkcjonariusza”. Zagadnienie to wyraża się w konieczności wyjaśnienia: „czy dopuszczalne jest stosowanie odpowiednio norm prawnych wynikających z art. 10 ust. 2 oraz art. 39 ust. 1 pkt 5 wspomnianej wyżej ustawy wobec funkcjonariuszy Straży Granicznej, którzy dopuścili się czynów przestępnych przed dniem nowelizacji tej ustawy art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 11 czerwca 2007 r. a zostali prawomocnie skazani za te czyny po tej dacie”.

Wskazano także, że: „Na tle zaskarżonego wyroku wymaga także jednoznacznej wykładni art. 39 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym służb mundurowych, w związku z nowelizacją dokonaną art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2007 Nr 82, poz. 558), która weszła w życie z dniem 11 czerwca 2007 r. w sytuacji gdy funkcjonariusz Straży Granicznej dopuścił się czynu przestępnego przed wejściem w życie tej nowelizacji a prawomocnie został skazany po dniu 11 czerwca 2007 r. W ocenie skarżącego w stanie

faktycznym tej sprawy przepis ten nie powinien być zastosowany, gdyż dotyczy on czynów przestępnych popełnionych dopiero po wejściu w życie wspomnianej nowelizacji z 2007 r. Odmienny pogląd w tym względzie wyraził Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku skargą kasacyjną”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o: 1. „oddalenie” skargi kasacyjnej na wstępnym etapie postępowania kasacyjnego tj. na etapie „przedsądu” (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.); 2. zasądzenie od odwołującego się na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wniosł o: 1. oddalenie skargi kasacyjnej; 2. zasądzenie od odwołującego się na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), „a także konieczne jest dokonanie wykładni obowiązujących przepisów prawa” (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243).

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni, ale także wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07 - OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecnictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecnictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08 - LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12 - LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12 - LEX nr 1228618). Nie można uznać, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii prawnej prezentowanej przez skarżącego, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522 oraz z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS - wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawił ani istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani istnienia potrzeby wykładni wskazanych przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Analizami interpretacyjnymi powołanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie rozpatrywanej skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów zajmował się już Sąd Najwyższy; w wyroku z dnia 23 marca 2012 r., II UK 151/11 - OSNP 2013 nr 5-6, poz. 65, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że przesłanką utraty prawa do emerytury policyjnej jest prawomocne skazanie po dniu 11 czerwca 2007 r. za czyn zabroniony, o którym mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.). Z kolei w wyroku z dnia 6 września 2012 r., II UK 38/12 - OSNP 2013 nr 15-16, poz. 187, Sąd Najwyższy stwierdził, że pozbawienie prawa do emerytury policyjnej funkcjonariuszy na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.) w brzmieniu nadanym przez art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy o Straży Granicznej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 82, poz. 558), którzy emeryturę uzyskali przed wejściem nowej regulacji, nie jest sprzeczne z zasadą niedziałania prawa wstecz i z zasadą ochrony praw nabytych.

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie uwzględnił w ogóle – w konstrukcji tak przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – przedstawionego wyżej stanowiska judykatury Sądu Najwyższego w zakresie omawianej kwestii. Nie przedstawia odpowiedniego wyводу zawierającego jurydyczną argumentację, którą wykazałby, że w sprawie rzeczywiście występuje

istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), czy potrzeba wykładni przepisów prawa (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1 niniejszego postanowienia). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2 ma swoją podstawę w art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 11 ust. 2 w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 r., poz. 490).